

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı

Ankara, 20.12.2021

BARO BAŞKANLIĞI

DUYURU NO:2021/58

Konu : *Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu Kararı Hakkında.*

14.12.2021 günlü 31689 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu'nun 22.10.2021 günlü 2019/3 Esas, 2021/2 Karar sayılı kararının bir örneği iliŐikte gönderilmiŐtir.

Söz konusu kararın Baronuz mensubu meslektaŐlarımıza duyurulmasını rica ederim.

Saygılarımla.

Avukat Ramiz Erinç SAĞKAN
Türkiye Barolar Birliği
BaŐkanı

Eki

Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurul Kararı.

T.C.
YARGITAY
Birinci Başkanlığı

Sayı : E- 60482426/9628/15041

15.12.2021

Konu : İçtihat kararı

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

Yargıtay İçtihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulunun 22.10.2021 tarih, Esas:2019/3, Karar: 2021/2 sayılı kararı; 14.12.2021 tarih ve 31689 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Gereğini rica ederim.

Fevzi YILDIRIM
Yargıtay Üyesi
Genel Sekreter

EK: Karar sureti

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ

38391
 G.Evrak Tarihi : 15/12/2021
Kayıt Tarihi 15/12/2021
Birim : GENEL SEKRETERLİK

Geldiği Yer: YARGITAY BİRİNCİ BAŞKANLIĞI

*Bu belge, 5070 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak elektronik imza ile imzalanmıştır.

*Ayrıca fiziki olarak gönderilmeyecektir.

İncek Şehit Savcı Mehmet Selim Kiraz Bulvarı No: 6 Ahlatlıbel Çankaya / ANKARA
Telefon: (0312) 836 00 00 Faks:
Elektronik Ağ: www.yargitay.gov.tr

Bilgi için irtibat: Furkan Köseoğlu
Telefon: (0312) 836 0138-0142
E-posta: yrdivan@yargitay.gov.tr

**YARGITAY İCTİHADI BİRLEŞTİRME
BÜYÜK GENEL KURULU KARARI**

ESAS NO : 2019/3
KARAR NO : 2021/2
KARAR TARİHİ : 22.10.2021

ÖZET:üzerinde yazılı olmaması halinde çekin rehin cirosu ile devredilmiş olması hususunun başka delillerle ispat edilip edilemeyeceği konusunda içtihatların birleştirilmesi talep edilmiş ise de; içtihatların birleştirilmesine karar verilebilmesi için içtihat aykırılığına konu kararların devamlılık arz etmesinin gerekmesi, Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunun 07.07.2020 tarihli ve 173 sayılı kararıyla Yargıtay 19. Hukuk Dairesinin 03.08.2020 tarihi itibariyle kapatılarak baktığı işlerin Yargıtay 11. Hukuk Dairesine devredilmiş olması, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin yerleşmiş kararlarına aykırılık teşkil eden Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun sadece 30.05.2018 tarihli ve 2017/19-817 E., 2018/1145K. sayılı kararının bulunması ve henüz istikrar kazanmamış olması ile Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin belirtilen konuda içtihadının bulunmayışı karşısında içtihatların birleştirilmesine yer olmadığı sonucuna varılmıştır.

I. GİRİŞ

A. İCTİHATLARI BİRLEŞTİRME KONUSUNDAKİ BAŐVURU

Av. Burak Kuldemir tarafından sunulan 06.06.2018 tarihli dilekçe ile; çekteki cironun hangi durumlarda rehin cirosu sayılacağı hususunda Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, Yargıtay 11, 12 ve 19. Hukuk Dairelerinin kararları arasında içtihat aykırılığı bulunduğu, 19. Hukuk Dairesinin rehin cirosunda şekli şartlar aradığı, 11 ve 12. Hukuk Dairelerinin ise çekin teminat olarak verildiği hususunun kayıt veya alacaklının kabulüyle belirlenmesi halinde çekteki cironun rehin cirosu olduğunun kabulü gerektiği yönünde içtihatları bulunduğu belirtilerek içtihatların birleştirilmesi talep edilmiştir.

B. YARGITAY BİRİNCİ BAŞKANLIK KURULUNUN KARARI VE İÇTİHADİ BİRLEŞTİRMENİN KONUSU

Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunun 29.05.2019 tarihli ve 182 sayılı kararı ile; “*Bankaya ciro edilen çeklerin hangi durumlarda rehin cirosu olarak kabul edileceğine ilişkin çeliŐkili kararlar*” konusunda Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, Yargıtay 12. Hukuk Dairesi ve Yargıtay (Kapatılan) 19. Hukuk Dairesi kararları arasında görüş aykırılığı bulunduğu ve farklı uygulamaların sürdürüldüğü sonucuna varıldığından; aykırılığın İçtihatları Birleştirme Büyük Genel Kurulunca giderilmesi gerektiğine oy birliğiyle karar verilmiştir.

Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunun 13.09.2021 tarihli ve 244 sayılı kararı ile; 2019/3 Esas sayılı İçtihatları Birleştirme Büyük Genel Kurulu dosyasında içtihadı birleştirme kararının konusu her ne kadar “*Bankaya ciro edilen çeklerin hangi durumlarda rehin cirosu olarak kabul edileceğine ilişkin çeliŐkili kararlar*” olarak belirlenmiş olsa da, konunun “*zerinde yazılı olmaması halinde çekin rehin cirosu ile devredilmiş olması hususunun başka delillerle ispat edilip edilemeyeceği*” olarak değiştirilmesinin ihtiyacı daha iyi karŐılayacađı gerekçesiyle içtihadı birleştirme kararının konusu oy birliğiyle alınan karar sonucunda bu Şekilde değiştirilmiştir.

C. GÖRÜŞ AYKIRILIĞININ GİDERİLMESİ İSTEMİNE KONU KARARLAR

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 30.05.2018 tarihli ve 2017/19-817 E., 2018/1145K. sayılı kararı; Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 11.04.2018 tarihli ve 2016/15070 E., 2018/2588 K.; 26.09.2017 tarihli ve 2016/2019 E., 2017/4745 K.; 26.09.2017 tarihli ve 2016/7396 E., 2017/4744 K. ve 03.10.2012 tarihli ve 2011/6984 E., 2012/14883 K. sayılı kararları; Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin 08.07.2013 tarihli ve 2013/17239 E., 2013/25547 K. sayılı kararı ile Yargıtay (Kapatılan) 19. Hukuk Dairesinin 26.10.2017 tarihli ve 2016/12558 E., 2017/7361 K.; 09.10.2017 tarihli ve 2016/11979 E., 2017/6726 K.; 17.06.2016 tarihli ve 2016/1716 E., 2016/10943 K.; 26.05.2016 tarihli ve 2015/17823 E., 2016/9441 K.; 25.05.2016 tarihli ve 2015/17598 E., 2016/9405 K. ve 13.10.2015 tarihli ve 2015/8447 E., 2015/12650 K. sayılı kararları.

D. GÖRÜŞ AYKIRILIĞININ GİDERİLMESİ İSTEMİNE KONU YARGITAY HUKUK GENEL KURULUNUN, YARGITAY 11. HUKUK DAİRESİNİN, YARGITAY 12. HUKUK DAİRESİNİN VE YARGITAY (KAPATILAN) 19. HUKUK DAİRESİNİN GÖRÜŞ ÖZETLERİ

1. Hukuk Genel Kurulunun Görüşü:

Hukuk Genel Kurulu ile Yüksek Dairelerin görüşleri ve kararları dikkate alındığında Hukuk Genel Kurulu, Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, 12. Hukuk Dairesi ve 19. Hukuk Dairesi kararları arasında içtihat aykırılıklarının bulunduğu, içtihat aykırılığının giderilmesi için İçtihatları Birleştirme Büyük Genel Kurulunca içtihatların birleştirilmesine gerek bulunduğu yönünde görüş bildirilmiştir.

2. On Birinci Hukuk Dairesinin Görüşü:

Alacaklının çeki alacağının teminatı olarak aldığı kabulü hâlinde veya hamil alacaklı bankanın çek tevdi bordrosu veya kayıtlarında teminat - rehin amaçlı çeki aldığı kayıtlı olması hâlinde çek üzerinde rehin - teminat cirosu olduğu açıkça yazılı olmasa dahi çek hamilinin rehin cirosuyla devraldığı ve çekin meşru hamili olmadığı kabul edilmesi gerektiği, bu hallerde çekin rehin amaçlı gizli ciro ile verildiğinin kabulü gerektiği, alacaklının kendi kayıtlarındaki aleyhine kayıt veya teminat olarak hamil olduğuna dair açık ikrarı karşısında çekin temlik cirosuyla meşru hamili olduğunun kabulü mümkün olmadığı, içtihatların birleştirilmesine karar verilebilmesi için aynı konuda farklı görüşlerin istikrarlı bir şekilde uygulanması gerektiği, evrak ekinde yer alan Yargıtay 19. Hukuk Dairesinin, Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin ve Yargıtay 12. Hukuk Dairesi içtihatlarına aykırı olan kararları istikrar kazanmış ise, içtihatların Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin içtihatları yönünde içtihatların birleştirilmesi gerektiği yönünde görüş bildirilmiştir.

3. On İkinci Hukuk Dairesinin Görüşü:

Bir çekin teminat olarak verildiğinin kabulü için o çek üzerinde teminat ibaresinin yazılı olmasının zorunlu olmadığı, ibare bulunsa bile sadece “*teminattır*” şeklinde şerh düşülmesinin yeterli bulunmadığı, neyin teminatı olduğunun açıkça belirtilmesi ve teminat olarak verildiğinin ispatlanması gerektiği, dolayısıyla rehin cirosu iddiasının ayrı bir sözleşme ile ispat edilebileceği gibi alacaklının bu yöndeki ikrarının da Dairece yeterli kabul edildiğini, içtihatların Yargıtay 12. Hukuk Dairesi ve 11. Hukuk Dairesinin görüşleri doğrultusunda birleştirilmesi gerektiği yönünde görüş bildirilmiştir.

4. (Kapatılan) On Dokuzuncu Hukuk Dairesinin Görüşü:

Dairenin çek üzerindeki ciro yazılarında rehin cirosu olduğuna dair bir kayıt olmadıkça, çek haricindeki bir takım belgelerden hareketle çekin rehin cirosuyla devredilmiş sayılamayacağı görüşünde olduğunu, bu itibarla Yargıtay 19. Hukuk Dairesinin uygulamasının kambiyo hukukunun ruhuna ve kanuna uygun bir uygulama olup, Daire ile 11.ve 12.Hukuk Daireleri arasındaki içtihat aykırılığının Daire görüşü doğrultusunda birleştirilmesi gerektiği yönünde görüş bildirilmiştir.

II. ÖN SORUN

İçtihatları Birleştirme Büyük Genel Kurulu, Yargıtay Birinci Başkanlığınca belirlenen konuyu görüşmek üzere 01.10.2021 tarihinde toplanmış, raportör Başkan Murat Kıyak tarafından hazırlanan rapor okunduktan sonra işin esasına geçilmeden önce, birinci ön sorun olarak içtihadı birleştirmenin konusunun “Çek metninde yer almamasına rağmen rehin cirosuyla devredildiği iddiasının ciro yolu ile hamil olan üçüncü kişilere karşı keşideci tarafından ileri sürülüp sürülemeyeceği” şeklinde değiştirilmesi hususu ön sorun olarak tartışılmış, Büyük Genel Kurulda birinci ön sorunun bulunmadığı sonucuna oy çokluğu ile karar verilerek ikinci ön sorunun görüşülmesine geçilmiştir.

İkinci ön sorun olarak ise; içtihadı birleştirmenin konusunun “TTK'nın rehin cirosunu düzenleyen 689. maddesinde belirtildiği üzere çekte bulunan cironun “bedeli teminattır”, “bedeli rehindir” ibarelerini veya rehin etmeyi belirten herhangi bir kayıt içermediği takdirde temlik cirosuyla devredilen çekin, teminat amacıyla verildiğinin anlaşılması halinde çekteki cironun rehin cirosu olarak kabul edilip edilemeyeceği, hamilin yetkili hamil sayılıp sayılamayacağı” şeklinde değiştirilmesi hususu ön sorun olarak tartışılmış, Büyük Genel Kurulda ikinci ön sorunun bulunmadığı sonucuna oy çokluğu ile karar verilerek, içtihatların birleştirilmesine karar verilebilmesi için, içtihat aykırılığına konu kararların devamlılık arz etmesi, Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunun 07.07.2020 tarihli ve 173 sayılı kararıyla Yargıtay 19. Hukuk Dairesinin 03.08.2020 tarihi itibarıyla kapatılarak baktığı işlerin Yargıtay 11. Hukuk Dairesine devredilmiş olması ve Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin yerleşmiş kararlarına aykırılık teşkil eden kararlarının istikrar kazanmamış olması karşısında içtihatların birleştirilmesine yer olup olmadığı hususu üçüncü ön sorun olarak tartışılmıştır.

III. GEREKÇE

Ön sorunun çözümü için içtihadı birleştirme kararlarının özelliklerine değinmekte yarar bulunmaktadır.

Yargıtay içtihadı birleştirme kararları (İBK) kaynağını, Yargıtay Kanunu'nun 45. maddesinden almaktadır. Sadece Türk Hukukuna özgü olan ve ilk defa 834 sayılı Mahkeme-i Temyiz Kanunu'nda yapılan değişikliklerle, temyiz daireleri kararları arasında yeni kanunların uygulanması dolayısıyla çıkabilecek ihtilâfları çözmek üzere tevhide içtihat/içtihat birleştirme müessesesi kabul edilmiş ve sonraki değişikliklerde de hep muhafaza edilmiştir (*Bilge, Necip: Yargıtay Kurullarında Gelişme ve Reform, AÜHFD, s. 311, yönelik BMM Zabıt Ceridesi 1926, sıra: 150*).

İçtihadı birleştirme kararları kesin olup aleyhine yargı yoluna başvurulamaz (*Yargıtay K. m. 16/son*). Diğer yargı mercilerini bağlar (*Yargıtay K. m. 45/5*).

İçtihadı birleştirme kararları nitelik olarak, diğer yargı kararlarının üzerinde ve tüm yargı organlarını bağlayan özelliği itibariyle, yargısal kararlardan çok, yasama işlevine yakın ve bir kural koyucu işlem niteliğindedir (*Gözler, Kemal: Hukuka Giriş, s. 341*).

İçtihadı birleştirme kararları, somut bir dava veya uyuşmazlıkla ilgili olmayıp, İBK ile aynı tür uyuşmazlıkların tümü için geçerli soyut ve genel nitelikte kurallar konulmalıdır. Zira, İBK'nın temel amacı hukukta birliği ve bütünlüğü sağlamaktır. Öte yandan İBK konularıyla sınırlı, gerekçeleriyle açıklayıcı ve sonuçları itibariyle bağlayıcı nitelikte kararlardır (*YHGK, 20.02.1963 T. 4/71-21*).

İçtihadı birleştirme kararı alındığı andan itibaren uygulanmaya başlayacağı gibi geçmişe yürümeyeceği başka bir deyişle kesinleşmiş kararları etkilemeyeceği açıktır.

Ayrıca içtihatları birleştirme kararlarının alınmasının ön koşulu; Yargıtay Daireleri ve Hukuk Genel Kurulunun belli bir konuya ilişkin görüş ve kabullerini, kararlı ve sürekli biçimde içtihatlarıyla ortaya koymaları ve bu yönün uygulamada kesinlik kazanmasıdır. Bir başka anlatımla, içtihatların birleştirilmesine konu Yargıtay Özel Daireleri ve Hukuk Genel Kurulu kararlarında istikrar kazanan bir uygulama bulunması gerekmektedir. Dolayısıyla Yargıtay Özel Daireleri ile Hukuk Genel Kurulu arasında sadece somut uyuşmazlığa ilişkin verilen ve istikrar kazanmayan farklı kararların bulunması içtihatların birleştirilmesine gerekçe olmayacaktır.

Yargıtay Kanunu'nun "*Daire Başkanlarının Görevleri*" başlıklı 24. maddesinin 1. bendi ise;
"*Daire başkanlarının görevleri şunlardır:*

1. Dairelerinde ahenkli, verimli ve düzenli bir çalışmanın gerçekleşmesini ve işlerin mümkün olan süratle incelenip karara bağlanmasını sağlamak, dairenin kendi kararları arasında çelişkiyi önlemek amacıyla gerekli göreceği bütün tedbirleri almak, dosyaları tahrir edecek kişileri, bu esaslar uyarınca tespit etmek ve kendi yazmayacağı kararların hangi üye tarafından yazılacağını belli etmek, ..." hükmünü içermektedir.

İçtihadı Birleştirme görüşmelerine ve Kararların yazılmasına ilişkin Yargıtay Başkanlar Kurulunun 19.06.1975 tarihli ilke kararının "*Kurulda Görüşmelerin Yürütülmesi*" başlıklı 4. maddesi;

"Kurulda ön sorun olarak kararlar arasında aykırılık olup olmadığı veya sair nedenlerle içtihatların birleştirilmesine gerek bulunup bulunmadığı hususları görüşülüp karara bağlanır." şeklindedir.

İlke kararının belirtilen bu maddesindeki "*sair nedenlerle içtihatların birleştirilmesine gerek bulunup bulunmadığı*" ifadesinin mahkemeye yapılan her talep için gerekli olan hukuki yarar şeklinde yorumlanması gerekir.

Eř söyleyişle; bir konudaki Yargıtay kararları arasında aykırılık bulunmasına rağmen, içtihatların birleştirilmesinde hiçbir hukuki yarar yok ise, ilgili kurul içtihatların birleştirilmesine gerek olmadığına karar verebilmelidir (*Kuru, Baki: İçtihatların Birleştirilmesi Yolu İle İlgili Bazı Sorunlar, AÜHF Yayınları, No.415, Konferanslar Dizisi No.1, Ankara 1977, s. 23-24*).

İçtihadı birleştirme kararlarının niteliği aklandıktan sonra tespit edilen n sorunun değerlendirilmesi yerinde olacaktır.

Bu kapsamda içtihat farklılığı olduğu belirtilen Yargıtay Hukuk Genel Kurulu, Yargıtay 11. Hukuk Dairesi, Yargıtay 12. Hukuk Dairesi ve Yargıtay (Kapatılan) 19. Hukuk Dairesi kararları incelendiğinde;

Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun 30.05.2018 tarihli ve 2017/19-817 E., 2018/1145K. sayılı kararında; çekte ancak tahsil veya temlik cirosu yapılabileceği, dava konusu çekin lehtarından yapılan ciroda yer alan "emrine ödeyiniz" ibaresinden de anlaşılacağı gibi, çekin rehin cirosu ile devredilmediği, kredinin teminat alınarak kullanılacağına ilişkin yapılan genel ifadelerin de çekin rehin cirosu ile devredildiğini göstermeyeceği sonucuna varıldığı belirtilmiştir.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 11.04.2018 tarihli ve 2016/15070 E., 2018/2588 K. sayılı kararında;dosyaya sunulan yazıda çekin kredi borcunun teminatı olarak alındığı ifade edildiği, bu durumda davacının ticari defter ve kayıtları ile ek tevdi bordrosu incelenerek çekin dava dışı şirketin kredi borcuna teminat olarak verilip verilmediğinin değerlendirilmesi, çekin teminat amacıyla alındığının tespit edilmesi halinde ise çekte rehin cirosu geçerli olmadığından davacı bankanın işbu davayı aamayacağının gözetilmesi gerekirken, eksik incelemeye dayalı olarak yazılı gerekerlerle davanın kabulü doğru olmadığı belirtilmiştir.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 26.09.2017 tarihli ve 2016/2019 E., 2017/4745 K. sayılı kararında; davanın çekten kaynaklanan alacak istemine ilişkin olduğu, mahkemece yazılı şekilde davanın kabulüne karar verildiği, ancak davacı banka vekilinin dava dilekçesinde ve yargılamanın her aşamasında dava konusu çeklerin, lehtar dava dışı şirket tarafından kullanılan krediye teminat olarak müvekkiline verildiğini ileri srmş olması karşısında çekin rehin cirosu sonucu davacı bankanın elinde bulunduğu kabul edilmesi gerektiği, çekte rehin cirosu caiz olmayıp, rehin veya bunun sonucunu elde etmeye yönelik olarak teminat amacıyla çekin ciro ile elde edilmesi halinde çeki devir alan kişi çeke dayalı hakları kullanamayacağı gerekçesiyle kararın bozulduğu belirtilmiştir.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 26.09.2017 tarihli ve 2016/7396 E., 2017/4744 K. sayılı kararında; mahkemece dava konusu çekin dava dışı Őirket tarafından davalı bankaya teslim edilirken teminat başlığı altında verildiği, banka tarafından çekin bloke edilen çek senet hesabına giriş yapıldığı ve yine tevdi bordrosunun alt kısmında çekin rehin olarak alındığının belirtildiği, bu durumda dava konusu çekin dava dışı lehtar tarafından davalı bankadan kullanmış olduğu kredilerin teminatı karşılığında rehin amaçlı gizli ciro olarak verildiği gerekçesiyle davanın kabulüne ilişkin kararın onanmasına karar verilmiştir.

Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin 03.10.2012 tarihli ve 2011/6984 E., 2012/14883 K. sayılı kararında; somut olayda her ne kadar dava konusu çek üzerinde çekin rehin cirosuyla devredildiği belirtilmemişse de, söz konusu çekin lehtarı tarafından davacı bankadan alınan kredinin teminatı olarak davacı bankaya ciro edildiği diğer bir deyişle çekin rehin cirosu ile davacıya devredildiği mahkemece kabul edilmiş olup bu hususa ilişkin bir temyiz bulunmadığından çekte rehin cirosunun batıl olduğu ve bu durumda davacının yetkili hamil olduğunun söylenemeyeceği gerekçesiyle kararın bozulduğu belirtilmiştir.

Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin 08.07.2013 tarihli ve 2013/17239 E., 2013/25547 K. sayılı kararında; bir çekin teminat olarak verildiğinin kabulü için o çek üzerinde teminat ibaresinin bulunması zorunluluğunun olmadığı, çek üzerindeki teminat ibaresi neyin teminatı olduğunun ayrıca açıklanmadığı sürece çekin başlı başına teminat çeki olduğunu göstermeyeceği, diğer yandan teminat iddiasının kabulü için bu hususun taraflarca ayrı bir sözleşmede belirtilmesi de zorunlu olmadığı ve somut olayda alacaklının dayanak çekin teminat olarak alındığı yönündeki kabulünün mahkemeyi bağlayacağı gerekçesiyle kararın bozulduğu belirtilmiştir.

Yargıtay (Kapatılan) 19. Hukuk Dairesinin 26.10.2017 tarihli ve 2016/12558 E., 2017/7361 K. sayılı kararında; çek üzerinde yapılan incelemede çekin dava dışı Őirkete verildiği ve bu Őirketin cirosu ile davalı bankaya geçtiği, dava dışı Őirket tarafından yapılan ciroda rehin, teminat veya tahsil amacıyla yapıldığı yönünde bir ibare bulunmadığından çekin temlik cirosu ile davalı bankaya geçtiğinin kabulü gerektiği ve aksini davacı tarafın ispatlamakla yükümlü olduğu gerekçesiyle kararın bozulduğu belirtilmiştir.

Yargıtay (Kapatılan) 19. Hukuk Dairesinin 09.10.2017 tarihli ve 2016/11979 E., 2017/6726 K. sayılı kararında; mahkemece dava konusu çekin üzerinde bedeli teminattır ya da bedeli rehindir ibaresi veya rehnetmeyi belirten diğer bir kayıt olmadığı, bu nedenle temlik cirosu sayılacağı ve davalı bankanın borçlunun zararına hareket ettiğinin ispatlanamadığı, yetkili hamil sayılacağı gerekçesiyle davanın reddine dair kararın onanmasına karar verilmiştir.

Yargıtay (Kapatılan) 19. Hukuk Dairesinin 17.06.2016 tarihli ve 2016/1716 E., 2016/10943 K.sayılı kararında;çekin dava dışı Őirket tarafından davalı bankaya temlik cirosu ile ciro edilerek verildiği, ciroda rehin cirosuna ilişkin herhangi bir kaydın bulunmadığı, hal böyle olunca çekin rehin cirosu ile değil, temlik cirosu ile devir edildiğinin kabulünün gerektiği gerekçesiyle davanın reddine dair kararın onanmasına karar verilmiştir.

Yargıtay (Kapatılan) 19. Hukuk Dairesinin 26.05.2016 tarihli ve 2015/17823 E., 2016/9441 K. sayılı kararında; dava konusu ekler bankaya ek teslim bordrosu ile teslim edilmiş olup çeklerin üzerinde “*rehin içindir*” Şeklinde kayıt olmadığından çekin temlik cirosu ile bankaya devredildiğinin kabulü gerekeceği, keşideci ile lehtar arasındaki Őahsıdef’ilerin hamile karşı ileri sürebilmesi için hamilin çekleri iktisap ederken bile bile borçlunun zararına hareket ettiğinin, başka bir anlatımla keşidecinin borçlu olmadığını bile bile çekleri ciro yoluyla temlik aldığının kanıtlanması gerektiği gerekçesiyle kararın bozulduğu belirtilmiştir.

Yargıtay (Kapatılan) 19. Hukuk Dairesinin 25.05.2016 tarihli ve 2015/17598 E., 2016/9405 K.sayılı kararında; dava konusu çekte dava dışı kişi tarafından yapılan cironun tahsil cirosu ya da rehin cirosu olduğuna dair bir ifade bulunmadığından, cironun temlik cirosu olduğunun kabulü gerektiği gerekçesiyle kararın bozulduğu belirtilmiştir.

Yargıtay (Kapatılan) 19. Hukuk Dairesinin 13.10.2015 tarihli ve 2015/8447 E., 2015/12650 K.sayılı kararında; dava konusu çekin temlik cirosuyla davalı bankaya verildiği 08.08.2012 tarihli “*Senet ek Tevdi Bordrosu*” başlıklı belgeden anlaşıldığı gibi, çekin arkasında rehin cirosuyla temlik edildiğine dair bir Şerh bulunmadığından davalı bankaya yapılan cironun temlik cirosu olduğunun kabulü gerektiği gerekçesiyle kararın bozulduğu belirtilmiştir.

İtihadı birleştirmeye konu uyuşmazlık yukarıda belirtilen Şekilde gerçekleşmekle birlikte önemle belirtilmelidir ki; içtihatların birleştirilmesinin ön koşulu Yargıtay Daireleri ve Hukuk Genel Kurulunun belli bir konuya ilişkin görüş ve kabullerinin kararlı ve sürekli biçimde içtihatlarını ortaya koymaları ve bu ynn uygulamada kesinlik kazanmasıdır. Bu kapsamda mevcut içtihadı birleştirmenin konusu değerlendirildiğinde; Yargıtay 11. Hukuk Dairesi ile 19. Hukuk Dairesinin kararları arasında çelişki olduğu açık ise de Yargıtay 19. Hukuk Dairesi Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunun 07.07.2020 tarihli ve 173 sayılı kararıyla 03.08.2020 tarihi itibariyle kapatılarak baktığı işler Yargıtay 11. Hukuk Dairesine devredilmiştir. Bu konuda Hukuk Genel Kurulu tarafından verilen kararların ise süreklilik ve istikrar kazanmadığı anlaşılmaktadır. Böyle olunca içtihatların birleştirilmesinde hukuki yarar bulunduğu söylenemez.

Yukarıda yapılan tüm açıklamalar ışığında “zerinde yazılı olmaması hâlinde çekin rehin cirosu ile devredilmiş olması hususunun başka delillerle ispat edilip edilemeyeceği” konusunda içtihatların birleştirilmesi talep edilmiş ise de; içtihatların birleştirilmesine karar verilebilmesi için, içtihat aykırılığına konu kararların devamlılık arz etmesi gerektiği açıktır. Ancak Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunun 07.07.2020 tarihli ve 173 sayılı kararıyla Yargıtay 19. Hukuk Dairesinin 03.08.2020 tarihi itibariyle kapatılarak baktığı işler Yargıtay 11. Hukuk Dairesine devredilmiştir. Bu durumda İctihadı Birleştirme Görüşmeleri ve Kararların Yazılmasına ilişkin Yargıtay Başkanlar Kurulunun 19.06.1975 tarihli ilke kararlarının 4. maddesi ile Yargıtay Kanunu’nun “Daire Başkanlarının Görevleri” başlıklı 24. maddesinin 1. bendi esas alınarak görüş farklılığının Yargıtay 11. Hukuk Dairesince giderilmesi gerektiği gibi Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun Yargıtay 11. Hukuk Dairesinin yerleşmiş kararlarına aykırılık teşkil eden sadece bir kararının olduğu, süreklilik taşıyan bir içtihat aykırılığının bulunmadığı, Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin ise belirtilen konuda içtihadının bulunmadığı gözetildiğinde içtihatların birleştirilmesine yer olmadığı sonucuna varılmıştır.

IV. SONUÇ

İctihatları Birleştirme Hukuk Genel Kurulunda n sorun hakkında yapılan görüşmeler sonunda, “zerinde yazılı olmaması halinde çekin rehin cirosu ile devredilmiş olması hususunun başka delillerle ispat edilip edilemeyeceği” konusunda içtihatların birleştirilmesi talep edilmiş ise de, içtihatların birleştirilmesine karar verilebilmesi için, içtihat aykırılığına konu kararların devamlılık arz etmesinin gerekmesi, Yargıtay Birinci Başkanlık Kurulunun 07.07.2020 tarihli ve 173 sayılı kararıyla Yargıtay (Kapatılan) 19. Hukuk Dairesinin 03.08.2020 tarihi itibariyle kapatılarak baktığı işlerin Yargıtay 11. Hukuk Dairesine devredilmiş olması, Yargıtay 12. Hukuk Dairesinin konu ile ilgili bir içtihadının bulunmayışı ve Yargıtay’ın 11. Hukuk Dairesinin yerleşmiş kararlarına aykırılık teşkil eden Yargıtay Hukuk Genel Kurulunun sadece 30.05.2018 tarihli ve 2017/19-817 E., 2018/1145K. sayılı kararının bulunması ve henüz istikrar kazanmamış olması karşısında, içtihatların birleştirilmesine yer olmadığına 22.10.2021 tarihinde üçüncü görüşmede ve oy çokluğuyla karar verilmiştir.

Aslı Gibidir.

13.12.2021

Levent ALATAN

Yazı İşleri Müdürü

KARŞI OY YAZISI

İctihadı Birleştirme Toplantısı'nın konusu "zerinde yazılı olmaması halinde çekin rehin cirosu ile devredilmiş olması hususunun başka delillerle ispat edilip edilemeyeceği" şeklinde belirlenmiştir.

Bu hususta temel çekişme Yargıtay 19. Hukuk Dairesi ile Yargıtay 11. Hukuk Dairesi arasındadır.

Yargıtay Hukuk Genel Kurulu da Yargıtay 19. Hukuk Dairesi'nin görüşünü benimsediğinden konunun karara bağlanmasında görevli kurul Yargıtay İctihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu olmuştur.

Fakat Yargıtay İctihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu tarafından işin esası incelenememiş ve süreç içinde Yargıtay 19. Hukuk Dairesi'nin kapatılmış olması nedeniyle artık icthadın birleştirilmesinde hukuki yarar kalmadığı gerekçesiyle İctihadın Birleştirilmesine Gerek Olmadığına karar verilmiştir.

Yargıtay 19. Hukuk Dairesi kapatılmış olsa da bu Daire tarafından verilmiş kararların hukuki varlığı devam etmektedir.

Kaldı ki çekişme konusu hususta verilen kararların kahir ekseriyeti Yargıtay 19. Hukuk Dairesi tarafından verilmiştir.

Ayrıca ortada bu toplantının İctihadı Birleştirme Hukuk Genel Kurulu yerine İctihadı Birleştirme Büyük Genel Kurulu'nda görüşülmesini gerektiren Yargıtay Hukuk Genel Kurulu kararı vardır.

Hal böyle olunca saygıdeğer çoğunluk tarafından İctihadı Birleştirmeye Gerek Bulunmadığı şeklinde verilen karar; genelde hukukun esas kaidelerine ve özelde Yargıtay Kanunu'na aykırı olmuştur.

2019 yılında esasa kaydedilen bu çekişmenin iki yıl sonra bu şekilde zmsz bırakılması toplumda büyük sıkıntılara yol açacaktır.

Bu itibarla saygıdeğer çoğunluğun işin esasının incelenmesine imkn vermeyen bu kararına muhalifim. 22.10.2021

Aslı Gibidir.

13.12.2021

Levent ALATAN

Yazı İşleri Müdürü